

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра _теорії та практики перекладу__

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

“_____” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фахова компетентність сучасного перекладача

ППВС02 «Фахова компетентність сучасного перекладача»__

(код і назва навчальної дисципліни)

035 «Філологія»

(код і назва напрямку підготовки)

035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)»

(код і назва спеціальності)

(назва спеціалізації)

інститут, факультет_Економіко-гуманітарний інститут, гуманітарний
факультет_____

(назва інституту, факультету)

Запоріжжя – 2017 рік

Робоча програма з дисципліни «Фахова компетентність сучасного перекладача»
для студентів за напрямом підготовки 035 «Філологія», спеціальністю 035.04
«Германські мови та літератури (переклад включно)», 2017_ року- _13 с.

Розробники: канд. філол. н., доц., доц. каф. теорії та практики перекладу ЗНТУ
Н. В. Лазебна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол від. “23” серпня 2017 року № _1

Завідувач кафедри теорії та практики перекладу _____ (проф. А. М. Приходько)

“ _____ ” _____ 20__ року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом
підготовки (спеціальністю) 035.04 «Філологія. Германські мови та літератури
(переклад включно)»

Протокол від. “29”_серпня_____2017__ року № _14__

“ _____ ” _____ 20__ року Голова _____ (М. В. Дєдков)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,5	Галузь знань _03 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки __035 Філологія____ (код і назва)		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування): 035.4 Германські мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 105		10-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 35 самостійної роботи студента - 70	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	70 год.
		Індивідуальні завдання: 7 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 25% до 75%

для заочної форми навчання – 1% до 99%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготувати перекладачів згідно з уніфікаційними вимогами до навчання майбутніх перекладачів Єврокомісії, а саме, Європейської магістерської програми з перекладу (ЕМТ), розроблювану за ініціативи Генерального директорату Єврокомісії з питань перекладу і в тісній співпраці з визнаними академічними експертами в галузі перекладу.

Завдання: ознайомити студентів із уніфікаційними вимогами до навчання майбутніх перекладачів Єврокомісії, а саме, Європейської магістерської програми з перекладу (ЕМТ), та її основними компетентностями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **володіти наступними компетенціями:**

знати: шість фахових компетентностей перекладача:

- компетентність з надання послуги перекладу (розуміння соціальної ролі перекладача; його відповідність вимогам ринку праці; вміння вести переговори з клієнтом; планування та управління часом, стресом, бюджетом роботи; співпраця у команді, професійна етика, “професійна гнучкість” та інше);
- мовна компетентність (знання граматичних, лексичних, структурних, графічних особливостей мови текстів оригіналу та перекладу; творчість та пристосовуваність до певних змін у мові тощо);
- міжкультурна компетентність (розуміння соціолінгвістичного та текстового вимірів: мовна варіативність, макроструктура та когерентність тексту, імпліцитність, алюзії, стереотипи; формування тексту перекладу згідно з жанровими та риторичними стандартами і таке інше);
- інформаційна компетентність (ідентифікація достовірної інформації, пошук релевантних документів та термінології; використання баз пошуку інформації та інших електронних ресурсів);
- тематична компетентність (підбір необхідної інформації за тематикою перекладу; розвиток компетентності у певних галузях науки і техніки, критичне мислення, аналіз і узагальнення);
- технологічна компетентність (інтеграція технічних засобів у процесі перекладу: програмне забезпечення, редагування, бази даних; створення баз даних і файлів, використання нових технічних засобів для перекладу

мультимедійних та аудіовізуальних матеріалів; підготовка різних форматів перекладу для різних технічних медіа).

вміти: репрезентувати себе як фахівця з перекладу на сучасному глобальному ринку праці (складати різні типи резюме українською та іноземною мовами, володіти базовими вміннями та навичками перекладача, як лінгвальними так і екстралінгвальними компетентностями);

- застосовувати сучасні технічні засоби, такі як: програми пам'яті перекладу (Trados, OmegaT, Transit, Wordfast та інші), електронні словники (Lingvo, Multitran), офісні пакети (MS Office, Open Office) і інші спеціалізовані програми для обробки зображень, форматування документів, роботи з аудіо-та відеофайлами (Adobe Acrobat, Adobe Photoshop, AutoCAD, Dreamweaver, FrontPage, PowerPoint) та різні типи операційних систем (Windows Vista / XP, Linux, Mac OS), а також допоміжними технічними засоби (мікрофон, відеокамера, принтер, сканер, цифровий фотоапарат, факс та інше).
- працювати із базами фіксації лексичних новотворів для пошуку тлумачення вузькогалузевих термінів інноваційних науково-технічних галузей;
- розвивати навички послідовного перекладу на переговорах, семінарах, конференціях, лекціях, презентаціях, роботі на міжнародних конгресах, такі як запам'ятовування інформації, тренування вимови та дихання, розвиток темпу мовлення та роздвоєння уваги; синоніміку, культуру мовлення, артикуляцію тощо;
- розуміти мовні та мовленнєві особливості не носіїв англійської мови;
- тренувати міжкультурну компетентність сучасного перекладача у глобальному світі (етика, політкоректність, психологічна стійкість тощо).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мовна та міжкультурна компетентність перекладача

- **Тема 1.** Компетентність з надання послуги перекладу (розуміння соціальної ролі перекладача; його відповідність вимогам ринку праці; вміння вести

переговори з клієнтом; планування та управління часом, стресом, бюджетом роботи; співпраця у команді, професійна етика, “професійна гнучкість” та інше);

- **Тема 2.** Мовна компетентність (знання граматичних, лексичних, структурних, графічних особливостей мови текстів оригіналу та перекладу; творчість та пристосовуваність до певних змін у мові тощо);
- **Тема 3.** Міжкультурна компетентність (розуміння соціолінгвістичного та текстового вимірів: мовна варіативність, макроструктура та когерентність тексту, імпліцитність, алюзії, стереотипи; формування тексту перекладу згідно з жанровими та риторичними стандартами і таке інше);

Змістовий модуль 2. Інформаційна, тематична та технологічна компетентність перекладача.

- **Тема 1.** Інформаційна компетентність (ідентифікація достовірної інформації, пошук релевантних документів та термінології; використання баз пошуку інформації та інших електронних ресурсів);
- **Тема 2.** Тематична компетентність (підбір необхідної інформації за тематикою перекладу; розвиток компетентності у певних галузях науки і техніки, критичне мислення, аналіз і узагальнення);
- **Тема 3.** Технологічна компетентність (інтеграція технічних засобів у процесі перекладу: програмне забезпечення, редагування, бази даних; створення баз даних і файлів, використання нових технічних засобів для перекладу мультимедійних та аудіовізуальних матеріалів; підготовка різних форматів перекладу для різних технічних медіа).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Мовна та міжкультурна компетентність перекладача												

Тема 1. Компетентність з надання послуги перекладу		2	2			10		4	2			
Тема 2. мовна компетентність		2	2			12						
Тема 3. міжкультурна компетентність		2	2			12						
Разом за змістовим модулем 1		6	6			34						
Змістовий модуль 2. Інформаційна, тематична та технологічна компетентність перекладача.												
Тема 1. Інформаційна компетентність		2	2		2	12						
Тема 2. Тематична компетентність		2	2		2	12						
Тема 3. Технологічна компетентність		4	4		3	12						
Разом за змістовим модулем 2		8	6		7	36						
Усього годин		14	14			70		4	2			
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-		-	-	-		
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Уніфікаційні вимоги майбутніх перекладачів згідно з Європейською магістерською програмою з перекладу (ЕМТ)	2
2	Шість фахових компетентностей перекладача (згідно з ЕМТ)	2
3	Перекладач як посередник комунікації у глобальному світі	2

4	Мовна та мовленнєва компетентність перекладача	2
5	Міжкультурна компетентність перекладача	2
6	Інформаційна та тематична компетентність перекладача	2
7	Технологічна компетентність перекладача	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Компетентність з надання послуги перекладу	10
2	Мовна компетентність	12
3	Міжкультурна компетентність	12
4	Інформаційна компетентність	12
5	Тематична компетентність	12
6	Технологічна компетентність	12
	Разом	70

8. Індивідуальні завдання

1. Репрезентувати себе як фахівця з перекладу на сучасному глобальному ринку праці (скласти різні типи резюме українською та іноземною мовами, продемонструвавши лінгвальні та екстралінгвальні компетентності перекладача);
2. Застосовувати сучасні технічні засоби, такі як: програми пам'яті перекладу (Trados, OmegaT, Transit, Wordfast та інші), електронні словники (Lingvo, Multitran), офісні пакети (MS Office, Open Office) і інші спеціалізовані програми для обробки зображень, форматування документів, роботи з аудіо-та відеофайлами (Adobe Acrobat, Adobe Photoshop, AutoCAD, Dreamweaver, FrontPage, PowerPoint) та різні типи операційних систем (Windows Vista / XP, Linux, Mac OS), а також допоміжними технічними засоби (мікрофон, відеокамера, принтер, сканер, цифровий фотоапарат, факс та інше) при підготовці письмового перекладу.
3. Продемонструвати навички послідовного перекладу на переговорах, семінарах, конференціях, лекціях, презентаціях, роботі на міжнародних конгресах, такі як запам'ятовування інформації, тренування вимови та

дихання, розвиток темпу мовлення та роздвоєння уваги; синоніміку, культуру мовлення, артикуляцію тощо.

10. Методи навчання

1) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекції (вступні, тематичні, завершальні; лекції-візуалізації, інтерактивні, проблемні лекції), бесіди, робота з підручниками; ілюстрування, демонстрація;

2) методи стимулювання навчальної діяльності: навчальна дискусія, створення ситуації інтересу в процесі викладання, опора на життєвий досвід студентів, унаочнення (демонстрація, ілюстрація), експланаторні (пояснювальні);

3) методи індукції і дедукції, методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, виділення головного.

11. Методи контролю

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Лазебна Н. В. Конспект лекцій з дисципліни : «Чинники успішного працевлаштування» для студентів спеціальності 0203 Гуманітарні науки, 6.020303 "Філологія" з подальшим навчанням за спеціальністю 7.02030304 "Переклад" усіх форм навчання / Укл. Н. В. Лазебна. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2014. – 62 с. (5 экз.)
2. Методичні вказівки з дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (англійської)» (аспект усного перекладу) з аудіо-додатком для студентів 2-5 курсів спеціальності 035 "Філологія", за спеціалізацією 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» всіх форм навчання / Упоряд. Н. В. Лазебна. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. – 60 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алексеева И. С. Профессиональный тренинг переводчика: [учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей] / И. С. Алексеева – СПб. : Союз, 2004. – 288 с.
2. Виссон Л. Синхронный перевод с русского на английский и практикум по синхронному переводу / Линн Виссон / Р. Валент. – 2002. – 274 с.
3. Емельянова Я. Б. Лингвострановедческая компетенция переводчика: теория и практика: Монография / Я. Б. Емельянова. – 2-е изд., испр. и доп. – Нижний Новгород: ООО "Стимул-СТ", 2010. – 201 с.
4. Иконникова Т. Б. Отбор персонала на предприятии / Т. Б. Иконникова // Итоги «Первой всероссийской переписи фрилансеров» в диаграммах и графиках / 2008. – № 17. – [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://e-journal.spa.msu.ru/images/File/2008/17/Gebrial.pdf>
5. Казакова Т. А. Практические основы перевода. English <=> Russian / Т. А. Казакова. – СПб.: «Издательство Союз», 2001. – 320 с.
6. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение: [учеб. пособие] / В. Н. Комиссаров – М. : ЭТС, 2004. – 424 с.

7. Латышев Л. К. Перевод: теория, практика и методика преподавания: [учебное пособие для студ. перевод. факультетов высш. учеб заведений] / Л. К. Латышев, А. Л. Семенов. – М. : Академия, 2003. – 192 с.
8. Максимов Е. С. Теорія та практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання. Навчальний посібник / Максимов Е. С. – К.: «Ленвіт», 2007. – 416 с.
9. Миньяр-Белоручева А. П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник устного перевода: Учебник для вузов /А. П. Миньяр-Белоручева, К. В. Миньяр-Белоручев. — М. : Издательство «Экзамен», 2003. — 352 с.
- 10.Черноватий Л. М. Зміст поняття "фахова компетентність перекладача "як складової методики навчання [Електронний ресурс] / Л. М. Черноватий. — Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/11743/1/16.pdf>
- 11.Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності : Підручник для студ. вищих заклад. освіти за спеціальністю “Переклад” / Л. М. Черноватий. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 376 с.
- 12.Шевчук В. Электронные ресурсы переводчика / В. Шевчук. – Либрайт, 2010. – 136 с.

Допоміжна

1. Competences for professional translators, experts in multilingual and multimedia communication. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/dgs/translation/programes/emt/key_documents/emt_competences_translators_en.pdf
2. Gile D. Basic concepts and models for interpreter and translator training / D. Gile. – John Benjamin Publishing Company, 2009. – 283 p.
3. Hatim B., Mason H. The Translator as Communicator / B. Hatim, H. Mason. – London: Routledge, 1997. – 307 p.
4. Heeter C. Implications of new interactive technologies for conceptualizing communication / C. Heeter // Media use in the information age. — Hillsdale, NJ : Erlbaum, 1989. — P. 85–108.

5. Hillis K. Digital Sensations: Space, Identity, and Embodiment in Virtual Reality / K. Hillis. — University of Minnesota Press, 1999. — 271 p.
6. Marschark M., Peterson R., Winston E. A. Sign Language Interpreting and Interpreter Education: Directions for Research and Practice / M. Marschark, R. Peterson, E. A. Winston. — New York: Oxford UP, 2005. — 322 p.
7. Martin C. 10 Killer Job Interview Questions and Answers [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://www.interviewcoach.com/>
8. Morris M. The Internet as mass medium [Електронний ресурс] / M. Morris, C. Ogan // Journal of Computer-Mediated Communication. — 1996. — Vol. 1. — №4. — Режим доступу : <http://www.asusc.org/jcmc/vol1/issue4/morris.html>.
9. Nunziato D. C. Virtual Freedom: Net Neutrality and Free Speech in the Internet Age / D. C. Nunziato. — Stanford, CA : Stanford University Press, 2009. — 194 p.
10. Pinker S. The Language Instinct [Електронний ресурс] / S. Pinker . — Режим доступу : http://books.google.com.ua/books/about/The_language_instinct.html?id=ednWUqVRFpgC&redir_esc=y.
11. Simon S. Gender in Translation: Cultural Identity and the Politics of Transmission / S. Simon. — London: Routledge, 1996. — 243 p.
12. Stelmaszak M. Curriculum Vitae That works in the translation industry [Електронний ресурс] / Stelmaszak M. — Режим доступу : <http://www.wantwords.co.uk>

15. Інформаційні ресурси

Agora - Transnational Placement Scheme For Translation Students

freelance.com.ua

freelance-translator-interpreter-jobs.com

<http://www.ressources.univ-rennes2.fr/service-relations-internationales/optimale/>

<https://www.academic-projects.eu/agora/default.aspx>

indeed.com

odesk.com

perevod.name

prospects.ac.uk

Qualetra. <http://www.eulita.eu/qualetra>

Tradutech. <http://www.otct-project.eu/>

Trans-European Voluntary Certification for Translators <http://transcert.eu/Erasmus>
Network for Professional Translator Training
translation-blog.ru
translationcentral.com
translationdirectory.com
translatorsbase.com
translatorstart.com
trworkshop.net
weblancer.net